

**CONCURSUL ȘCOLAR NAȚIONAL DE COMPETENȚĂ ȘI PERFORMANȚĂ COMPER
EDIȚIA 2025-2026 / ETAPA I – 9 decembrie 2025
COMPER – LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ**

CLASA A VI-A

Numele: .....
Prenumele:.....
Școala: ..... / Clasa: .....
Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al elevului:.....
Codul C.I.C. (codul de identificare Comper) al profesorului mentor:.....

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Timpul efectiv de lucru este de 90 de minute.

Citește cu atenție textele pentru a putea rezolva cerințele legate de acestea, apoi bifează în grilă răspunsurile corecte.

A. „Pune mâna și citește ca să-ți îmbogățești vocabularul!”, așa îmi spunea tata în vacanțe și nu se referea la caietul-vocabular, ci la acea căsuță din căpșorul meu care înmagazinează cuvinte și expresii noi în vederea actualizării lor în interacțiunile verbale. Așa că mă duceam în sufragerie, stăteam în fața celor cinci corpuri de bibliotecă și mă simțeam copleșită de toate volumele puse în ordine: ba după colecții, ba după mărime, ba după importanță, ba după criteriul „ediție de lux” (având pe cotor stelute și linii aurite) etc. Îmi alegeam câte o carte, o răsfoiam, citeam câteva pagini și o abandonam (dar întotdeauna o puneam la loc). Nu știam de unde să încep.

Biblioteca aceea, deschisă la culoare, parcă strălucea; și strălucește și acum în aceeași sufragerie, având la picioarele sale un imens covor persan, grenă (cumpărat înainte de '90 în schimbul a vreo trei mii de ouă!!). Cu toții eram mândri de ea și mereu îmi aduc aminte episodul în care a apărut la noi în casă: într-o seară ploioasă, adusă de un camion și cărată, bucată cu bucată, de niște necunoscuți. Aveam trei sau patru ani, dar țin minte cum mă preumblam curioasă printre toți acei oameni, vag speriată de atâtea obiecte, de zgomotul lor, al tatălui (nemulțumit la început de noua achiziție) și al ploii. Nu-mi amintesc unde erau ținute cărțile înainte, dar pe-atunci credeam, probabil, că au venit odată cu maldărul de lemne frumos tăiate și lăcuite ale bibliotecii.

Nu știu care a fost prima carte pe care am pus mâna, dar știu că procesul meu de lectură a fost unul „metodic” (început cum se cuvine, cu basme și balade) și poetic: știam să citesc înainte de a merge la școală, iar la grădiniță învățam poezii pe bandă rulantă (nici n-aveam voie să ieșim în pauză până nu învățam cine știe ce versuri). Tot la grădiniță am plâns pentru prima dată din cauze literare: *Moartea căprioarei* de Nicolae Labiș mi-a stors multe lacrimi; a doua oară, am bocit *Puiul* de I. Al. Brătescu-Voinești. Plângeam ori de câte ori îmi veneau în minte aceste episoade, la fel cum plângeam și dacă prietena mea Diana îmi fredona „Barca pe valuri plutește ușor...” Dar la-nceput a fost balada populară: recitam *Miorița* și-n somn. Mai târziu – parcă prin clasa a cincea –, când făceam, chipurile, analize pe text, aveam o miză literară nemaipomenită: să continui *Miorița*, să-i dau un final fericit, să întorc din condei alegoria moarte-nuntă și astfel să ajung membră a Academiei Române (așa cum citisem eu că se-ntâmplă cu marii autori)!!! Treptat, mi-a pierit cheful scriitoricesc, dar, de scris, am scris și prima mea poezie: se intitula sugestiv *Examenul*, și eul meu liric își exprima sentimentele față cu admiterea de la sfârșitul clasei a opta. [...]

Una peste alta, mică cititoare fiind, mi-era teamă de un singur lucru: cărțile mari, groase, pe care de cele mai multe ori vedeam scris OPERE sau OPERE COMPLETE. [...] Credeam că n-am cum să scap de hățişul* textual din interiorul copertelor, simţeam că o să mă pierd, că o să ameţesc, alergând la nesfârşit în ovalul descris de litera O a cuvântului *operă*, că o să mă înec cu vreo descriere stufoasă [...].

Raluca Dincă, *Mica mea „bibliotecă roz”* (fragment)

* *hățişul*: spaţiu dificil de străbătut.

B. Micuța Vera stă întinsă pe spate și citește. Flori de gheață la ferestre. Sub cap are perna ei preferată, cea cu un pitic brodat în colț de bunica, și e învelită cu o pătură moale, cu romburi albe și roz. Citește deja de o vreme, cartea asta îi place grozav. O are de la biblioteca de la parterul blocului zece, unde se duce din două în două săptămâni cu Laura și unde bibliotecara, o șoricioaică veselă cu ochelari și mustăți subțirele, le lasă să cotrobăie oricât și oriunde, în timp ce ea tricotează vreo pereche de ciorapi sau vreo vestă, și-apoi le lasă să ia acasă cărțile care le-au făcut cu ochiul, privind surâzătoare fiecare copertă și la fiecare zicând: „Ah, ia uite ce carte frumoasă ți-ai ales tu!”. Nu ca la școală, unde cărțile care îți plac nu sunt niciodată pentru tine și se întorc din mâinile tale pe raft și degeaba le lași cu cotorul un pic în afară ca să le găsești ușor data viitoare, fiindcă pentru tine sunt bune doar cărțile de pe „Lista cu lecturi obligatorii, clasa a V-a”, listă bătută la mașină, pe care bibliotecara, fără mustăți, dar cu o coadă roșcată pornind din creștet și coborând până sub umeri, o urmărește cu unghia roșie pentru a-ți alege o carte urâtă, care n-o să facă nimic altceva decât să-ți îngreuneze zadarnic ghiozdanul. Cartea asta de la biblioteca de cartier îi place grozav Verei. Are palate colorate pe copertă, atâtea palate câte n-ai bănuî că pot încăpea într-o singură copertă, iar cu litere poleite pe cer scrie *Basme rusești*. Literele astea se ivesc buclate de după turlele strălucitoare și virgulița de sub ș este aripa unui păsăroi zâmbitor care acușica o să zboare din carte.

Vera, firavă și bălaie, toată ochi și cărlionți, a terminat „Viteazul fără picioare și viteazul fără mâini” și acum a început „Viteazul fără picioare și viteazul orb”. E atât de fericită între turlele colorate ale poveștilor, că nici n-aude vocile de dincolo.

Veronica D. Niculescu, *Micuța Vera* (fragment)

C. Ce bine că Biblioteca Centrală de Referință era deschisă până târziu, căci Nell n-ar fi putut răbda să aștepte până a doua zi dimineață. Aflase, în cele din urmă, numele mamei ei, Rose Elisabeth Mountrachet. Mai târziu, se gândise la acel moment din Muzeul Tate ca la o renaștere. Brusc, fără vreo avertizare sau neliniște, devenise copilul cuiva, aflase numele mamei ei. Repeta cuvintele la nesfârșit, pe măsură ce înainta pe străzile întunecate.

Dar nu auzea pentru prima dată acest nume. Cartea pe care o cumpărase de la domnul Snelgrove, cu capitolul despre Eliza, pomenea despre familia Mountrachet. Unchiul dinspre mamă al Elizei, un membru neînsemnat al aristocrației, era proprietar al unei mari moșii în Cornwall, Backhurst, unde fusese dusă Eliza după moartea mamei ei. Aceasta era legătura pe care o căutase. Firul care o lega pe Autoare de amintirea chipului pe care Nell îl recunoștea acum ca fiind al mamei ei.

Femeia de la bibliotecă o recunoscuse din ziua precedentă, când venise să caute informații despre Eliza.

— L-ați găsit pe domnul Snelgrove? întrebă ea cu un zâmbet larg.

— Da, a răspuns Nell aproape fără suflare.

— Și-ați venit să-mi spuneți povestea!

— Mi-a vândut o carte care mi-a fost de mare ajutor.

— Ei, așa e el, domnul Snelgrove, nu se poate să nu vândă o carte, a spus femeia clătinând din cap.

— Aș vrea să vă rog să mă ajutați din nou. Aș avea nevoie de informații despre o femeie.

— Pentru asta o să-mi trebuiască ceva mai mult timp, a răspuns bibliotecara și a clipit.

— Sigur că da, este vorba despre cineva care a trăit la sfârșitul secolului al nouăsprezecelea.

— Era și ea scriitoare?

— Nu, sau cel puțin nu cred să fi fost, spuse Nell respirând adânc și adunându-și gândurile. Se numea Rose Mountrachet și provenea dintr-o familie aristocratică. Credeam că aș putea găsi ceva despre ea într-una din cărțile acelea, știți dumneavoastră, despre nobilime.

Kate Morton, *Grădina uitată* (fragment)

STANDARD

- 1.** Conform informațiilor din textul **A**, prima poezie scrisă de autoare se numește:
  - a. *Moartea căprioarei*;
  - b. *Puiul*;
  - c. *Miorița*;
  - d. *Examenul*.

- 2.** După cum reiese din textul **A**, biblioteca din sufrageria casei părintești se distingea prin:
  - a. culoarea grenă;
  - b. caracterul strălucitor;
  - c. decorul cu stelute aurii;
  - d. romburile albe și roz.

- 3.** După cum reiese din textul **B**, pe coperta cărții citite de Vera, există ilustrații cu:
  - a. pitici;
  - b. șoricei;
  - c. palate;
  - d. un viteaz.

- 4.** După cum reiese din textul **B**, biblioteca de unde împrumută Vera cărți se află:
  - a. la școală;
  - b. la parterul unui bloc;
  - c. într-o casă veche;
  - d. la etajul zece al unui bloc.

- 5.** Următoarele evenimente sunt prezentate în textul **C**: **1.** În cartea cumpărată de la domnul Snelgrove sunt detalii despre familia Mountrachet.; **2.** Nell discută cu bibliotecara despre Rose Mountrachet.; **3.** Nell află numele mamei sale.; **4.** Femeia de la bibliotecă o recunoaște pe Nell. Ordinea în care au loc acestea în textul **C** este corect indicată în varianta de răspuns:
  - a. 1-2-3-4;
  - b. 2-1-3-4;
  - c. 4-3-2-1;
  - d. 3-1-4-2.

- 6.** Apare un epitet în secvența din varianta de răspuns:
  - a. *o șoricioaică veselă cu ochelari și mustăți [...]*;
  - b. *Plângeam ori de câte ori îmi veneau în minte aceste episoade [...]*;
  - c. *Dar nu auzea pentru prima dată acest nume.*
  - d. *Femeia de la bibliotecă o recunoscuse din ziua precedentă [...]*.

- 7.** Cuvintele subliniate în enunțul: *în timp ce ea tricotează (1) vreo pereche de ciorapi sau vreo vestă, și-apoi (2) le lasă să ia acasă cărțile care le-au (3) făcut cu ochiul, privind surâzătoare fiecare (4) copertă, conțin, în ordine, următoarele grupuri de sunete:*
- diftong în (1), diftong în (2), triftong în (3), hiat în (4);
  - diftong în (1), hiat și diftong în (2), hiat și diftong în (3), hiat în (4);
  - triftong în (1), hiat în (2), triftong în (3), hiat în (4);
  - diftong în (1), triftong în (2), hiat în (3), hiat în (4).
- 8.** Conțin diftong toate cuvintele din varianta de răspuns:
- biblioteca, îngreuneze, neînsemnat;
  - aceasta, camion, trei;
  - poleite, strălucitoare, păsăroi;
  - atâtea, caiet, târziu.
- 9.** Cuvintele subliniate în enunțul: *E atât de fericită (1) între turlele colorate ale poveștilor, că nici n-aude vocile (2) de dincolo. au, în ordine:*
- sens propriu (1), sens propriu (2);
  - sens propriu (1), sens figurat (2);
  - sens figurat (1), sens propriu (2);
  - sens figurat (1), sens figurat (2).
- 10.** Se dau următoarele cuvinte: **1.** (a) depozita; **2.** (a) acumula; **3.** (a) aduna; **4.** (a) reține. Dintre cuvintele date, pot fi sinonime pentru sensul din text al cuvântului subliniat în enunțul următor: *nu se referea la caietul-vocabular, ci la acea căsuță din căpșorul meu care înmagazinează cuvinte [...]:*
- toate;
  - (1), (2), (3);
  - (2), (3), (4);
  - (1), (2), (4).
- 11.** Apare o relație de polisemantism între cuvintele subliniate în varianta de răspuns:
- Treptat, mi-a pierit cheful scriitoricesc [...]; I-a pierit dorința de a învăța.*
  - stăteam în fața celor cinci corpuri de bibliotecă [...]; Stăm la ei până seara.*
  - nici n-aveam voie să ieșim în pauză până nu învățam cine știe ce versuri; Ieșim în oraș în fiecare sâmbătă.*
  - biblioteca, fără mustăți, dar cu o coadă roșcată pornind din creștet și coborând până sub umeri; În vârful capului, avea prinsă o fundiță.*
- 12.** Apare omonimul cuvântului subliniat în secvența: *cărțile care îți plac nu sunt niciodată pentru tine și se întorc din mâinile tale pe raft și degeaba le lași cu cotorul un pic în afară [...] în enunțul din varianta de răspuns:*
- Cotorul mărului trebuie aruncat la gunoi.
  - A lipit cotorul cu hârtie transparentă.
  - Titlul imprimat pe cotor era auriu.
  - Cartea are un cotor gros.

- 13.** Verbele subliniate în secvența: *Aș vrea* (1) *să vă rog să mă ajutați* (2) *din nou. Aș avea* (3) *nevoie de informații despre o femeie.* au, în ordine, persoana și numărul:
- I, singular (1), a II-a, singular (2), I, singular (3);
  - I, singular (1), a II-a, plural (2), I, singular (3);
  - I, plural (1), a II-a, plural (2), I, singular (3);
  - I, singular (1), I, plural (2), I, singular (3).
- 14.** Verbele subliniate în enunțul: *Îmi alegeam câte o carte, o răsfoiam, citeam câteva pagini și o abandonam* (dar întotdeauna o puneam la loc). au, la modul indicativ, timpul mai-mult-ca-perfect, păstrând persoana și numărul, formele:
- alesei, abandonai;
  - alesesem, abandonasem;
  - aleserăm, abandonarăm;
  - aleseserăm, abandonaserăm.
- 15.** Verbele subliniate în enunțul: *Sigur că da, este* (1) *vorba despre cineva care a trăit* (2) *la sfârșitul secolului al nouăsprezecelea.* au, în ordine, modul și timpul:
- indicativ, prezent (1); indicativ, perfect compus (2);
  - indicativ, prezent (1); indicativ, perfect simplu (2);
  - indicativ, imperfect (1); indicativ, perfect compus (2);
  - indicativ, prezent (1); imperativ, prezent (2).
- 16.** Verbele subliniate în enunțul: *Are* (1) *palate colorate pe copertă, atâtea palate câte n-ai bănuî* (2) *că pot* (3) *încăpea într-o singură copertă, iar cu litere poleite pe cer scrie* Basme rusești. au, în dicționar, formele:
- a avea (1), a bănuî (2), a putea (3);
  - a avia (1), a bănuî (2), a putea (3);
  - a avea (1), a bănuî (2), a putea (3);
  - a avea (1), a bănuî (2), a putea (3).

EXCELENȚĂ

- 17.** Un aspect comun al celor trei texte-suport este reprezentat de:
- modul în care pot fi aflate informații despre anumite persoane;
  - interesul pentru cărțile de literatură;
  - legătura dintre oameni și biblioteci;
  - plăcerea de a citi manifestată de unele personaje.
- 18.** Următoarea afirmație este corectă, în raport cu textele **A**, **B** și **C**:
- Copiii pot trăi emoții puternice când citesc.
  - Lectura poate însemna descoperiri semnificative.
  - Basmele stimulează imaginația copiilor.
  - Copiii pot descoperi diferite tipuri de cărți în biblioteci.

Itemii 1-16 se notează cu câte 5 puncte fiecare; itemii 17-18 se notează cu câte 10 puncte fiecare.
Total: 100 de puncte.